

Mahjas Weefis ar peefuhtifchanu
 likumceem malkā:
 Ar peefuhtifchanu
 eefšiemē:
 Par gadu 2 rbl. 75 lap.
 1/2 gadu 1 rbl. 40 lap.
 1/4 gadu 90 lap.
 Rīgā fanemot:
 Par gadu 1 rbl. 75 lap.
 1/2 gadu 90 lap.
 1/4 gadu 50 lap.
 Ar peefuhtifchanu
 ahršiemē:
 Par gadu 3 rbl. — lap.
 1/2 gadu 1 rbl. 80 lap.
 1/4 gadu 1 rbl. — lap.

Ar pascha wifufchepliga augsta Reisara wefleschanu.

Mahjas Weefis.

Politisks un literarisks laikraksts.

Redakcija un efpedizija
 atrodas Rīgā,
 Ērsta Pates grahmata-
 un bišhu-brufatara un
 buru-leelneē pee Petera
 bafnijas.
Sludinajumi malkā
 8 lap. par weenas flejas
 smalku rakstu rindinu.
 Apsteliemūi u Mahjas
 Weef un ftudinajumi
 fubtami u fchadū adreft:
 B. ducnezunio rasetu
 Maues Biacnes, r. Para.
 (Mahj. B. efpet. Rīgā.)

Mahjas Weefis isnahā weenreis nedetā, treschdeenās. — Ar katru numuru isnahā literarisks peelikums un katru mehnefi semkopibas peelikums.

Lee zeen. „Mahjas Weefa“ abonenti,
 kas par faweeem parafstiteem efemplareem wehl
 nam famakfajuopi, top loipni lahgti, lai ar famakfu
 pafteigtoe, jo zitadi buhfm peefpeefi, turpmā laif-
 rakfta peefuhtifchanu apturet.

„Mahjas Weefa“ efpedizija.

Raipnai eeweheribai!

Ar 14. numuru jahtas jaunā gada zeturfneis laikrakstu apstelleschonanai.

„Mahjas Weefis“ ar abeem peelikumeem lihds gada galam malkās:

Pa paktu peefuhtot: Rīgā fanemot:
 2 rbl. 15 l. 1 rbl. 35 l.

Pirmee numuri wehl dabujami.

„Mahjas Weefa“ efpedizija.

Sature: Rubfu walodas pahrgroffschana. — Par tilumibu pee
 Latweefchem. — No eefšiemē: a) Walodas leetas. b) Baltijas
 notikumi. c) No žitām kreemijas pusem. — No Rīgas. — Teefa leetu
 nodata: Jautajeni un atšides. — Kā Deriga grahmata apgab-
 dšanas Robatas weijnataji cemalfaja. — Walejas wehstules. —
 Uhtupes. — Tirgu fimas. — Berlines biršha. — Raudas papiru
 jenad. — No ahršiemē. — Telegramas. — Dāschadi rakfti: Elektriškā
 ſpehka wadiščhana. — Somu-Ugru walodu radneeziba.
Literariskā Peelikumā: Rubfu mufšā. (Lurpinajums.) —
 Atklatā wehstule Latvju mahtei — lauzineet. — Pilfšneeks un
 lauzineek. — Denu graubini. — Dsejoll. — Miščlas. — Rebus. —
 Burtu miščlas ušminejums.

Muhfu walodas pahrgroffschana.

Katras walodas attihšības gaitā isnihtē dāschī wezati
 wahrdi un formas un arweenu rodas jauni nosaulumi
 un jaunās formas. Bet geuhit buhtu atraft peemehrus,
 kur ar tahdu laiflibu un fuhrgalwibu grofa un lahpa
 tautas walodu, tā tas pee muhfu rakfneekem rebsams.
 Par dainam, ainam un tamlihdšigām wainam ſchoreis
 nerunafim, bet apftatifim lahdas jaunofds laifds rāditas
 formas.

Bija glufchi pareifi aifrahbits, ka leetu wahrdi ar ga-
 lotni „ſchana“ pahreezīgā mehā eeweefufchees muhfu
 rakftu walodā. Bet to muhfu jenfoni par to domā?
 Žiti tā kritiks, kas lahdu nepatihlanu wahrdū ifteizis
 muhfu rakfneekam ir tuhlin dūmpeneeks un tautas pah-
 dewejs, tā ari forma, kas nefafkan ar rakfneeka tautisko
 garfchu, ir pehz wina domam kā lahda nilna nefahle no
 muhfu rakfneezības lauka ifrawejama. Tā ari wahrdem

ar galotni „ſchana“ bija peeteifts lawfch. Bet nu ufbu-
 lumi deemfchehl nereti ir bijufchi japones glufchi parei-
 ſeem wahrdem, kamehr neihtās „ſchanas“ dšihwo gan-
 drihf wehl pa wezam. Weens no tahdeem nepareifi wa-
 jateem wahrdem ir „dšimfchanas deena“. Wezajā tan-
 tas walodā tahda wahrdā gan nam, bet waj tad no ne-
 iglhtotas tautas war pogehtet wifus kulturās wahrdus?
 Pee tam wehl wezeem Latweefchem dšimfchanas deena
 nam bijufi nelahdā fewiſchā zeenā. Dāschī nu tai weetā
 ir mehginajufchi eeweft „dšimideenu“. Bet dšimideena
 jau nofihwetu: „erblicher Tag, потомственный день“
 (fal. dšimta mufšha, dšimstlungs). Wehl nepareifati
 ftan wifpahrīgi leetotais wahrdš „dšimuma deena.“
 No werbeem (laifa wahrdem) atwafnotee wahrdi ar
 galotni „ums“ muhfu walodā nofihmē darbības reful-
 tatu un dšimums ir „das Geschlecht, родъ.“ Tā tad
 dšimuma deena buhtu jatullo: „Geschlechtslog, родовой
 день.“ Raſcholu Dahwis domā, ka „dšimstamā deena“
 buhtu iſhtais nofautums, un aifrahda uf ſefofch tautas
 dšeeftmu:

„Wifas deenas man finamas,
 Trih deeninas nefinamas:
 Dšimstamā, mirftamā,
 Gjamā tautinās.“

Bet nu ar partizipu uf „ams“ aktiwā nofihmē teel
 ifteikta darbības wajadšiba jeb eeradums. Dšimstamā
 deena minetā dšeeftminā ir tā, kur pehz dabas ir nolentis,
 ka zilwelam ir jādšim, tāpat kā fehzjams laifs ir tas,
 kur ir wajadšiba jeb eeradums ſeſt. Tā tad uf preekfchu
 ſwinesim pa wezam ſawas dšimfchanas deenas!

Muhfu rakfneeku laifliba pehz dšimideem wahrdem
 parahdas ari tal fims, ka dāschem jau apreebees wif-
 pahrigi nodibinajees wahrdš „jaanlundse“. Pehz wina
 domam buhtu „lundfene“ ſchāt weetā tas noderigais
 wahrdš. Bet galotne „ene“ pee wahrdū zelneem, kas
 leetojami ſeeweefchu un wihreefchu lahrtā (ſubstantiva
 mobilia) nofihmē ſeewu. P. p. „moderneeks“ un „mo-
 derneez“ ir perfonas, kas nodarbojas ar modereſchonu,
 turprei „moderneezene“ ir moderneeka ſeewa, „kalejene“
 kaleja ſeewa. Par „brahleri“ Smiltienes apgabalā ſauz
 brahla ſeewu. Wifpahrīgi wahrdem uf „ene“ peemihit
 rupjaka nofihme. Ari „lundfene“ dāschds apgabalds eſot
 paſihstams wahrdš un nofihmejot til dāudš tā uſkundſe-

juſchds gowi. Aifauldamees uf wahrdem „meito, mei-
 tene“, „ſeewa, ſeewene“ dāschī domā, ka galotne „ene“
 ifteizot wahrdā pamafinajumu, bet pehdejee wahrdi jau
 nam ſubstantiva mobilia, tadehf wina ſche newarom par
 preekfſihmi nent, turklati ari wina nofihme nam ne-
 lahda zil nezit zeeniga. Kā no „lunga“ glufchi pareifi ir
 rāditis wahrdš „lundse“, tā ari no ſenu-ſenā „jaunlunga“
 ir zehlees wahrdš „jaunlundse“, un ſchis wahrdš, tā do-
 majams, paliks ari ſpehā.

Raſcholu Dahwis ir plaſchaki nodarbojees ar preekfch-
 wahrdū jautajumu muhfu walodā. Wifch glufchi pareifi
 peerahdijis, ka dāudš preekfchwahrdi tautas runā teel reit
 leetoti, un ka leela dafa no wimeent zehluſchees no Wahju
 walodas reſpaida. Bet katrai walodai attihšitotes ir wai-
 rāf preekfchwahrdū wajadšigs. Ja ari mums dāschas
 prepoſizijas ir eeweefufchās pehz Wahju walodas parauga,
 tad tomehr pilnigi nodibinajufchees wahrdi wairš nam
 laulā ſweefchami. Bet waj tad muhfu zentigeem rakfne-
 eem ir wafas Raſchola Dahwa rakftu tuwaku pahrdō-
 mai? Ja jau domas war aplinufis ifteit, kam tad pa-
 wifam prepoſizijas jaleeto? Un teefcham, ja prepoſiziju
 eenaids wehl uf preekfchu ees, tad pehz pahra defmit ga-
 deem muhfu rakftu walodai buhs janogrimit lihds primi-
 timai tautas dšeeftmu walodai. ſche nam weeta wifu to
 jautajumu tuwaku apftatit. Es til grību aifrahbit, zil
 waloda paleek nabaga dāschas prepoſizijas atmetot un tam
 nolufkam peetiks ar pahra peemehreem. Weena no ma-
 jatām prepoſizijam ir „no“ paſiwās konſtrukzijās, kur
 wajagot til weentahrfcha genitiva. Dāschds teitums
 tahds genitiws glufchi labi iftlaufas, fewiſchli wehl dſe-
 jas walodā, bet ja mehš apftaram, zil nejauti iftlaufas
 bef „no“ peem. ſchādē teitumi: „dšeeftmā teel (no) tau-
 tas dšeedatas, — teifa ir (no) manis uſratfita, — (no)
 Behrfina tulkots, — (no) Kalnina ſaraktfiss u. t. pr.“,
 tad mums grībot negribot jakaw pret tahdu walodas
 groffschanu. Tāpat ar wahrdinſch „preekfch“ teel par
 dāudš aprobeſchots. Teitumu: „preekfch diw' gadeem,
 war gan pahrgroft: diw' gadi atpakal,“ bet kā tad lai
 mehš ifteizam ſchahdas domas: „preekfch Jahneem es biju
 Rīgā, — preekfch ſwehtkeem waj pehz ſwehtkeem“ (Rau-
 nas un Smiltienes draudſes eſmu dširdejis: „preekfch
 ſwehtku waj pehz ſwehtku“) u. t. pr.? Wifas tautas jen-
 ſchās ſawu walodu kuplinat, lahda eemiesla dehf lai tab

Dāschadi rakfti.

Elektriškā ſpehka wadiščhana.

Weens no leelakeem ſchi gadu finatena panahkumeem
 dabas ſinibās ir ſpehku weenibās atihſchana. Siltums,
 elektrība, gairma un grawitazija (debes kermenu peewill-
 ſchanās), ir ſpehki, kas pahrwehſchami weens otrā un no
 kuceem ari ne mafakā dakina ne-eet paufchanā. ſchim
 atradumam bija neitween ſinifka, bet ari leela praktiſka
 un kulturwehſturiga nofihme. Miſhigi ſpehka amoti wirs
 ſemes lihds ſchim ſtahweja neifleetoti, tadehf ka zilweks ne-
 prata toš pahrwehrt leetojamā un weegli pee-ejamā
 weidā. ſchahds ſpehks lihds ſchim bija peemehram
 grawitazija jeb ſemes peewillſchanas ſpehks. ſaules
 darbība — ſiltums — ifgadus pajet miſhigu uhdens wai-
 rumu debefu augftumds, kur tas ſabeefē un no ſemes pee-
 wifks, aikal lejā dodas. ſchis grawitazijā pahrweh-
 tees ſaules jeb ſiltuma ſpehks nu parahdas warenajds
 uhdens kritumds, kuris zilweki lihds ſchim neprata iflee-
 tot, tadehf ka tee atrodas pa laifkam mafapdšihwootds un
 geuhit pee-ejamds apgabalds. Zaur eefpehju, pahrwehrt
 weenu ſpehku otrā, ari ſchis ſpehks ar laitu paleek pee-
 ejams un wifadeem mehrlkem ifleetojams. ſrihtofchais
 uhdens dſen leelus uhdens ratus waj turbinas, kuras
 elektrifkās maſchinās ſawu dšihwo ſpehku pahrwehſch par
 elektrību. Labums pee tam ir tas, ka elektrības ſpehku
 war weegli aifwadit uf tahleem apgabaleem un tur pehz
 wajadšības iſdalit un ifleetot waj nu preekfch maſchinu
 greeſchanas, gairmas radifchanas jeb ſinifku weelu ſada-
 liſchanas. Eewehejojams mehginajums ar leeleem panah-
 kumeem ſchint ſinā tita iſdaris 1891. gadā Wahjijā.
 ſchint gadā Frankfurtd (pee Mainas) bija leela elek-
 tribas iſtahde, kurai wajadšigo ſpehku nerādija wis tur-

pat, bet atwadija no 175 kilometru (ap 164 werſtes) tahdā
 Nekaros uhdens krituma pee Lauſfenes pilfſchtas. ſcho
 uhdens krituma ſpehku, paſahwofchu no 1500 ſirgu ſpeh-
 leem, jau gadeem ifleeto lahda turpat atrodofchās zementa
 fabrika. Weena data no ta teel ifleetota preekfch tuwejās
 Heilbronnas pilfſchtas elektrifkās apgairmoſchanas; 300
 ſirgu ſpehki tita atwehleti preekfch iſtahdei wajadšigās
 elektrības radifchanas. ſchis ſpehks greefa turbinu, ſchi
 atkal elektrību radofcho maſchinu. Elektriſkais ſpehks
 tita aifwadits uf Frankfurtd zaur trim wara drahtim,
 kuras bija peeftiprinatas pee 3000 telegrafa ſtabeem.
 Drahtſchu garums bija 530 kilometri (ap 500 werſt.), tās
 ſwehra 60,000 kilogramu (ap 150,000 mahzinas) un
 wafhaja 120,000 marfus (ap 55,000 rbl.). Raſhda
 Wahjijas firma tās pret maſu atihdſinajumu aifdewa
 iſtahdei. Stabi atradās gar dſelſcheka liniju un drahtis
 pee teem bija peeftiprinatas uf ifolatoreem, kuri lihdfina-
 jas paraſtajeem telegrafa porjelana ifolatoreem. Lai if-
 fargatu elektrības nomadiſchanu ſemē zaur mitrumu, ifo-
 latorī bija pilditi eifu, kura ſwehra pawifom 750 kilo-
 gramu (ap 1700 mahzini). Teewas drahtis, kas wada
 tit leelu ſpehku, uf weetas nonahwetu latru dšihwu ra-
 dijumu, kas tam peedurtos. Tadehf tās bija peeftiprina-
 tas 8 metru (ap 28 pehda) augftumā un uf ſtabeem bija
 uſfihweta mirona galwa. Frankfurtd elektrifkās ſpehks
 atpihdēja 1000 gairchās elektrifkās lampās un hef tam
 dšina wehl 33 pehdas augftu uhdens kritumu. Tā tad
 Lauſfenas uhdens kritums zaur trim teewām drahtim bija
 pahzelsis uf 175 kilometru (164 werſtes) tahto Frank-
 furtd. ſchis leeliſtais mehginajums ſpoſchi peerahdija,
 ka ir eefpehjams uhdens ſpehku bef leeleem ſaudejumeem
 pahrweft leelds tahtumds. Tā tad elektrībai hef ſchahbam
 leela nahlamība. Miſhigo uhdens kritumu ſpehku turpmāf
 akhwadis uf leelām pilfſchtam, kur to ifleetos waj nu ap-

gairmoſchana jeb ari fabritu dšihſchana. Tā kā ſchis
 ſpehks pehz patihſchanas dalams un ifwadajams, tad tas
 buhs weegli ifleetojams ari mafakds ruhpneezības ſards,
 ja pat mahjturibā. Weidſot wehl waretu peeminet, ka ir
 jau proſektis ari Peterburgu apgairmot ar Somijas uh-
 dens kritumu ſpehku. P. M.

Somu-Ugru walodu radneeziba.

Par Somu-Ugru walodam muhfu rakfids ir koti ma-
 ſinu. Tas ari ir glufchi ſaprotams, jo Somu-Ugru ſilo-
 logija (walodu ſinatne) jeb finnologija ir wehl koti jauna
 ſinatne un turklati minetām walodam nam ar muhfu
 walodam nelahdas radneezības. Bet tā kā mehš neween
 togad dšihwojam ar Somu tautam laiminds, bet ari jau
 ſen-ſendš laifds eſam ar winām bijufchi dšihwā ſatihfme,
 kas peerahdams no leelum leelā wahrdū ſtaita, kas Somu-
 Ugru walodās eeweefufchees no Leifchu-Latweefchu-Sen-
 pruhſchu walodam, tad domajams, ka muhfu walodneeku
 un Somu walodneeku darba lauti arweenu wairal tu-
 wofees un tadehf ari ſchis ihfais aifrahdijums nebuhtu
 glufchi neweetā. Lai gan nam wehl ne pahra defmit
 gadu, kamehr ir ſakfts Somu-Ugru walodas pamatigi
 apftrahdat, tad tomehr finnologija war uſrahdit walraf
 eewehejojams un leeliſtus pehtijumus. ſcho rakftu eſmu
 ſaſtahdijis pehz paſihkamā Somu walodas pehtitaja Dr.
 J. Miſkola kunga preekfchlaſijuma Peterburgas geografiškā
 beedribā.

No ta laita, kamehr Somu-Ugru walodu radneeziba ir
 ſinatniſti peerahdita, ir ari dāschadi ſcho iflofchmu eedali-
 jumi. Dr. Miſkola peeturas pee ſefofchā eedalijuma.
 Pirmahri reetrumu Somu walodas, pee kurām peeder-
 pati tā ſaukta Somu waloda (Suomi), Karelu waloda
 (Arkangelſtas, Olonejas un Tweras gubernās), Oloneze-

mehs samu par nabagu padaram? Ari klūdama waloda jau ir derīgata nēla nabaga waloda.

Veelas julas muhsu walodā ir ar partizipeem. Ir gan pierahdīs, ka muhsu walodā nam tagadnes partizipu no transtīweem werbeem, bet wehl mums nam ufrahditas formas, kas buhtu wīnu weetā leetojamas. Nomina agentis tahdā wofhīmē skan tilpat fwešchadi, tā neleetojamee partizipi: Tā par peemehtu „reibinotajs dšehrens“ nemas naw pareisaks par „reibinoschu dšehreenu.“ Leischi walodā tahdi partizipi ir pilnigi leetojami. Ari muhsu walodā wīni ir gluschi pasihstami nelozitā formā. Pee-mehram sekofchās dšeesmās:

„Klauds mīlnischi man makot,
Skān wahlite welelot.
Wirst behrsam selta rafa
Strafdinam uslezot,
Wirst mahsai afarinas,
Tautinam bīldinot“ un
„Dšeedot dšīnu, dšeedot augu,
Dšeedot muhschi nodihwoju.“

Tad wehl diwas tautas dšeesmas man ir sinamas, kur tagadnes aktīwais partizips no transtīweem werbeem sa-stopams ar pilnu galotni, tā:

„Mahlots gahju tautinās“ un
„Wabal wīhtu Deemu luhdsu,
Ne bajaru daudj turo schu.“

Ari iibeenischā tautas runā ešnu weenu tahdu partizipu dšieheis, un proti us Raunas un Smitenes robešcham schahdā teikumās: „Tagad ehb negribot, kas dos gribi-scham (= gribofscham)?“ Un 1893. g. „D. L.“ Ctn. peel. 192. l. p. bija schahds teikums: „Tā tad schim biij gribofscham negribofscham jaaiset.“ — Partizipu jautajumu es nebuht nenemos galigi iischērt, bet pehz manām do-mam pareisali gan buhtu atdšihwinat lahdu nowejojuschu formu, nēla rādit pawisam fwešchadus išteikumu.

Bagahjušchā gada sīnibu lomijās ahrfabrtīgā sapulzē lektors J. Lautenbacha lgs iisfajija, ka muhsu liktena deewete Dehla nebuhtu wis isrunajama „Dähla“ (ar pla-scho „e“), bet gan „Dehla“ (ar schawro „e“). Tahda isruna buhtu gluschi pret Latweeschu walodas gramaitu (stat. A. Vielenstein, Die Lettische Sprache I. Th. SS 20—22). Muhsu walodas litums ir schahds: „e“ skana ir wīsur relatiwi schawra, ja sekofchā silbē atrodas weena no dentalām (t, ei) jeb palatalām (e, ee) skanam jeb ja sekofchā silbe sahlas ar „j“ waj ar jotetu konsonantu; relatiwi plajcha wina ir, ja sekofchā silbē pehz slaidrā konsonanta (ari z un dš) atrodas guturalās (a, oi) jeb labialās (u, aw, ui, o) skanas jeb ari plajchais „e“. Kur leetas tahds isnehmums, tas atkal iistaidrojams ar wežām formam. Piemēram par peemehtu wahrdū „seht.“ Schawrais „e“ te atrodams tabehē, ka senatā forma bijuši „sehli.“ No schā pašcha „seht“ ir zehlees wahrds „sehli“ ar pla-scho „e“. Ja nu atkal schā pašcha zelma gala silbes nolalās „a“ pohmehtschas par „e“ jeb „i“, tuhliu ari pašchā jātne rodas schawra „e“ skana, tā „sehliina“ un „sehlieneek“. Tapat ari wahrdā Dehla war til buht plajchais „e“, kameht deminutīws „Dehliina“ isrunojams ar schawro „e“. Tahda pašcha cemešla deht ari Einhornis ir rāstijis „Däckla“ un newis „Deckla“ jeb tā zitadi.

Rahdus no sčheem jautajumeem gribu us preelichu wehl plajchali opskaitit. Boti patihstami man buhtu, ja ari no zitām pusēm schā leetā tītu išteiktas domas. Weidsof es

schu waloda (Lyrinkieli) seemešds no Ladogas ešera), Wepšu waloda (Dlonegas gubernā), tad Boti (Petersburgas gubernā), Igauni un Lihbeeschdi. Wifas schis tautas un wīnu walodas ir tumu rada, tā p. p. Slahwu walodas jeb Skandinaweeschu walodas samā starpā. Dir-lahet Nordwīnu-Tšheremīšu grupa (ap Wolgas widu), kura ar pirmo grupu stahw tahdā sakarā, tā Slahwu walodas ar Leischi-Latweeschu walodam. Treščlahri Permas grupa t. i. Sitanu un Wofjaku walodas. Turu pee pehdejām stahw zeturtā grupa: Woguku un Ošjatu walodas (Sibirijā). Pee abām pehdejām grupam peeder tumu radneezīgā, kaut gan geogrāfiski tahlu schērtā Ungaru jeb Magaru waloda. Reetruma Somu-Ugru walodas ar austruma Somu-Ugru walodam stahw war-buht tahdā radneezībā, tā Slahwu walodas ar Keltu walodu jeb Sanstītu.

Te nu nahē jautajums, pee turas grupas buhtu Lapu waloda peeslaitama? Schā jautajumā domas ir wehl toti dāschadas. Lai gan Lapu waloda stipri atschērtās no reetruma Somu-Ugru walodam, bet tomehr wina pee schis grupas japeedala, tā tā pehdejee pehtijūni Lapu walodas wehstūrē ir israhbijuschī, ka Sentapu formas pilnigi sakriht ar Sensomu formam. Lapi, tā domajams, peeder pee lahds artīstīks jilās, un ar laiku ir peeneh-muschī samu uswahretaju Somu walodu. Peenemā wa-loda pehz wīnu isrunas ir stipri pahgrosijusees, tā mehs to p. p. ari redsam pee Keltēem-Gališā (t. i. tagadejeem Frantschēm), pee kureem Latīnu walodas skanu saktahws daudj wairak pahrtainijees, tā pee tairneem Romeeschu pehznahkanteem Italeeschēm.

wehl gribu peeminet, ka walodas finā mums wajga buht toti konserwatiweem. Tikai tahdā atgadījumā mums jā-peenem jaunū wahrdi un jaunās formas, kad wezo neparei-sība ir leetischī peerahdita un ja jāneer ir pehz walodas likumeem raditi.

Par tikumibu pee Latweeschēm.

No Spodrites.
Kam, saulite, spodra lehai,
Kad tu spodra netezji!
Kom, meitina, skaita augi,
Kad ar godu nedihwoji! —

Tā finoja agrali muhsu tauteschī ar dšitalo firsnību (kas schajā dšeesminā atspogulojas) nomaldijuschās seltenes u ofschlot — kas latras tikumigas jaunawas raksturu stiprinaja palikt samā ar ļauli salihdšinatā newainības fposchumā, tā tā jaunawa ar warones duhschu iisfauz:

Behrt, bahlin, man galwīnu
Ar afo sobentīn' —
Ja es sowa wainadšina
Ar godīnu newalkaju!
Glabaj' samu wainadšīnu
Kā firsnīnu afole:
Jau redseju dāschu labu.
Wes godīna nonemot.

Schahdi atgahdinojumi nodibinaja dšelsu raksturu. Jhstā engetu newainībā satilās jaunēkti ar jaunawam daudj daudj tumatā un zeeatā fabeedribā tā tagad — ko leelatā dāfa tagadejo tauteschu, kas sauzās par tehnu tiku-mības aistahweem, pawisam newar saprast. Kur agrak mah-jitajeem dāschās basnijas draudšes par pahra gabu bijis par lahdu ahrtaulības behrnu ko Deemu luhgt — tur tagad wīnu skaitis leelīstus augtus nešs. Ko rahda ahr-taulības behrnu staitiila preelich 25—30 gadeem un ta-gad? Ja, toreis usklatija ar reebjumu dehlīnu nedarbus, ari neitklam wihreetim bija janes tā pati kaina sīhme us fawas peeres, kas nomaldijuschai seeweetei. Ari par ne-titkeem wihreeschēm tautas dšeesma sehri iisfauz:

„Ko lihds rudju gawaugumis,
Kad naw lahga breeduminis!
Ko lihds puischā auguminis,
Kad naw labis tikuminis!“

Un senā seltene ar ihgunnu un reebjumu atraida netikli, par to iisfautdama:

„Witka, lahšcha tā nebehu
Kā netikka tehwa dehla!“

Bet tagad tee dahs. Iq agrak usklatija par leeleem ne darbeem, kuru deht stolo tehwa dehlu nostahdija sematu par fwehream, tā wīstu un lahji — teel wairš titai usklatiti par „masīwām nerahinibinām“ (stat. „Wals“ 14. un „Walt. Wehst.“ 74. num. slaweno rakstu no Latwoju m ahtes — lauzineezes), kuras mahmulinas itin no firds peedodot. Behdigi buhtu, ja mums buhtu wehl daudj wairak tohdas mahtes, tā min. „Wals“ un „Walt. W.“ Latwoju mahte — lauzineeze, kura wījai duhschigi greech samu waronigo kruhi pret teem, kas par schahdām ne-rahtnibinām zitadi domā, kas sauz, lai eewehro pateesibu un peenahkumu un rahda pateeso spoguli un usfauz: „ee-f latees tur un labojees.“ Un to „Wals“ un „Walt. W.“ si notaja usklati par nepeedodamo grehtu, peenahkumu mahjības! Ai, ai, Latweeschu mahte („Wals“ 14. un „Walt. Wehst.“ 74. num.), ja mums daudj tohdas mahtes buhtu, tad waretum titai beidsamām tikumības atleekam kapu rakst. Waj teescham tīstahju jau ir nokluwuschī tiku-mīgās Latweeschu mahtes eestati, tā to apgalwo „Wals“ un „Walt. Wehst.“ Latwoju mahte — lauzineeze, ka tās wairš negrib no peenahkumeem dširdet, ka tās wairš ne-fpehzj n o f a r k t par pašchu netikumeem, ka tā m wairš neweemas dširktelites goda juhtu naw, ka tās wairš nefaje h d j k a u n e t e e s par samu dehlīnu un m i h t o b r a h l i s c h u n e d a r b e e m, ka to dšitās neweems lihdsertības ašins pileens wairš neatrodas, kas spehtu tam atgahdinat, tā tahdu dehlīnu un brahlišchi larsto juhtu nelaimige upuri ari ir zilweki, ka ari wīneem ir meesa un ašins, ka wīneem ir firds un juhtas, kas saprot mahtes mihlestības leelo nosihmi, kas ishanda wīsdšitalo, wīsdahwigatō iisfāmīsumu, ka aij iisfāmīsumā kēras pee wīsdreefmigalā noseeguma, sowa behrna dšihwības un ne-reti nobeids ari sawejo. Pee jums Latwoju mahte — lau-zineeze (stat. „Wals“ 14. un „W.“ 74. num.), un kas juhs sauzatees juhtigas un tikumīgās Latwoju mahtes, sčheem juhsu nesamaitajamās dehlīnu firds upureem paglahbina pee juhsu juhtelīgās firds n a w, teem paglah-bīnch mellejams titai pee nahwes wahrteem, tee schehla-sībū atrod titai tumšchajds wītnds, aukstajās nahwes rolās. Un juhsu mihlee dehlīnu un brahlišchi weenu schahdu pukti salaususchī un fāmīnuschī, war ar meerigato firds apšīnu laust un mihbit, ar meerigato firds apšīnu sawas karstās juhtas peelopjot — otru, trešču u. t. t., jo wīneem tātšchu juhsu juhtelīgā firnīgā mahtes mihlestība ir pee-dewuse, un par ko tad tee lai wehl behdā? To juhs wa-rišēstās mahtes neipehjat eedomatees, ka ari tās bija mahtes, ari tam bija mahtes firds, kas aukleja juhsu dehlīnu upurus. Waj wīnu firds un dšihlās nahmīgās

sohpēs neraustas samu dahrgo lolojumu redsot moralīgā nahwē nonahwetu? Bet preelich tā nu tahdai mahtei, kas par fwešchtauteschu neikūmibu Sudermana lugā „Gods“ war fuhrotees ne prahta ne sahehgas! Wina nepehji sahehgat, ka tās nabadšites muhsu tautas seltēnes, kas neatro-das samu tehnu, brahju un wīhru firsnīgā gahdībā, ari ir pee tautas peeslaitamas. Schi Latweeschu tautas leelakā dāfa, kurai saws maišes kumofsch pees fwešcheem kaudēem jā-nopelna sukri grehti irahdajot, un kad nu dāschai meitenei lihds ar soli us weeglu dšihwi — mihlestība un kundšīstis labums pretim smaida, lahdu ta wīsdšalklasi irahdajot nepanahktu — tad naw ko brīhneetes, ka dā-scha laba, kam naw femischī stingris dšelsu raksturs, schah-dai lahrtināschanaī paleek par upuri, un masturigi wezaki un mahsas, redsedami meitu kundšes lahrtā, ari meerigi barojas no wīnas goda. Katriš, kas daudj mas dšihwē eestatiēes, finās, ka pee mums atgadas tahdas leetas, kur ne til ween wezaki un ziti tās tumejee no sawas mahsas goda labumu hauda, bet wehl atahstaki radi. Newar fazit un naw ari nekur teitšs, ka jau wīsi Latwee-schi buhtu til dšiti grīmuschi. Ir wehl gods Deewam tahdi dšelsu raksturi, kas tikumibu par wīsu augstaki zeena. Ir mums Latweeschu masturigas meitenes, kuras wīnu tikumīgās mahtes tahdu dšelsu raksturu eedehstijuschās, ka wīnas spehji wīsu zeest, spehji breefmigi zeest truhlumu, badu un nizināschanu, bes ka mata platumā no tikumi-bas zeta nogreestos. Un tahdas war eet tahdās pasaulēs malās, fwešchds laudis, kur latru deen tās spaida grehti darbi, un nereti parahdas maigs apreibinoschis spofchums, kas tās ar reisi solas no wīfām ruhpem isfraut, ja pat wīlinošcha laišliga mihlestība eet palihgā un tomehr tās poleek sawai newainībā ušizigās, atraida wīsu un weech nahmīgās molas, un ar newainības apšīnu eet la-bali meerigi nahwē, nēla nobodas netiklai dšihwei. Pee schahdām meitenem tad nu ar kundšīnu isweiziba un tau-teschu dehlīnu mihlee wahrdi, „majās nerahinibinas“ — tā pee klints fatreezas. Bet wahjakee raksturi gan spehji tehnu, brahju un wīhru firsnīgā gahdībā tikumigi dšihwot, un kad nu tairni naw gabijeens, aistiegtos augtus baidit, tad šaka, ka ogas esot stahbas — bet pee pirmā gabt-jeena, pee pirmā wehja jau dāschā lepna puke ir saluh-suse. — Mums Latweeschēm ir paruna: „Neweems naw samu muhschu ar rolu apluhkojis“. Bet Latwoju mahte — lauzineeze, schis dāschu muhsu tauteschu ideals, gan to leetas buht apluhkojus un lepni iisfauz: „Wuhsu wīhru, dehlu un brahju firsnīga gahdība mums dob dro-schu paspahri, kur mehs drošchi sargatas pret wīneem pa-saulēs negehleem.“ Zi schi nu redsam, zil schawrds ees-fkaidis schi mahte eeratusees, ka tā ne til ween sawu mosturigo lihdsstauteschu apstakus nespehji pahreedset, ka ir bes wīndam wehl zitas muhsu tautas meitas un mahtes, kas naw wis sargatas no pasaulēs negehleem, bet wīnas eestati ir til schauri sarahwuschees, ka tā pat Latweeschu labako fomiliju apstakus nepašihst. Zil tad mums ir pat starp „labakajām Latweeschu familijām“ to meitu, kas war titai samu wezaku un wīhru rokās schuhpotees, kuras pahreet no wezaku rokām tairni wīhru rokās? Waj leel-lai dāfai pat no „labako Latweeschu familiju“ meitam naw ari jaeet pee fwešcheem laudim, tā stlotojam, au-dšinatajam, kur tās war gan tikt no pasaulēs negehleem maldinatas? Neweerna familija, zil droščā paspahri ari tā schimbrihscham ir, newar buht droščha, ka arweenu tas tā paliks. Ar samu likteni neweems naw noschēpšis lihgunu. Neweena droščha paspahrite naw til dro-scha, ka tā newar tikt no liktena wehtras sadragata, un neweena mahte, kas atrodas labds apstakds, newar u f i o p a k a u t e e s, k a t a n e w a r t i k t a r s a w a m m e i t a m b e s t e h w u, b r a h j u u n w i h r u a p g a h d i b a s i s m e s t a w i t n o j o s c h ā p a s a u l e s j u h w ā, k u r t o s n e w e e m s n e s a r g ā s n o p a s a u l e s n e g e h t e e m — u n k u r „l e p n ā s m a h t e s “ m e i t a m w a r b u h t n e t i l w e e n p r e e l i c h s e w i s, b e t a r i p r e e l i c h m a h t e s u n j a w e e m n e p e e a u g u s c h e e m b r a h t e e m j a n o p e l n a p a h r t i k a. W a j t a d n e w a r a t g a d i t e e s t a h d a s l e e t a s, k a S u d e r m a n s t e h l o j i s s a w ā l u g ā „ G o d s “, k u r m e i t e n e k e r a s p e e w e e g l a s p e k n a s u n k ā m u h s u z e e n i t ā d š e j n e e z e, r a k s t i n e e z e U s p a s i j a s a w ā j a u n a k ā l u g ā „ S a u d e t a s t e e h s a s “ t e h l o, k u r d r e e s m i g u a p s t a k u m o j i t a j a u n a w a u p u r ē s a w u n e w a i n i b u f a w e j o l a b ā. T i k a i i h s t d š e l s u r a k s t u r s, k a m n e b u h s w i s m a h m i n a l e e g r i p o t e e s t i b a s s p o g u l i e e s t a t i t e e s, b e t t o r a h b i j u š i u n d a r i j u š i u s m a n i g u s a w u m e i t i n u u s p a s a u l e s n e g e h l i b a m, l a i t a n o f a r k t n e w a i n i g a p a r z i t u n e d a r b e e m, t a s t o w a r b u h t i s s a r g ā s, k a n a w m a i n i g a j a n o f a r k t i p a s c h a i p a r s a w e e m g r e h t e e m !!! T a g a d a r i w a i r a k s a h r t i g i m i l j o n a r i m e h d s s a w a s m e i t a s t ā f a g a t a w o t p r e e l i c h d š i h w e s, k a t ā s n e l a i m e s g a b i j e e n ā w a r p a s c h a s s e w g o b i g i m a i s i n o p e l n i t p e e f w e s c h e e m k a u d e e m, j a t a s b u h t u w a j a d š i g s. B e t m u h s u L a t w o j u m a h t e l a u z i n e e z e (s t a t. „ W a l s “ 1 4. u n „ W a l t. W e h s t.“ 7 4. n u m.) k u r a j g a n n e w e e n a m i l j o n a n e b u h s, t i h r i w a j p l i h t i n o d u s m a m, k a t a i s a w a s m e i t i n a s a r d š i h w e s p a t e e s o n o p e e t n i b u j a e e p a s i h t i n a. K a a r t i l s c h a u r e e m d š i h w e s e e s t a t e e m m u h s u t a u t a s t i k u m i b a i d r u p ā s j o s a k r i h t, t u r n e w e e n a m p r a h t i g a k a m j l w e l a n t n a w k o s c h a u b i t e e s. J a m u m s L a t w e e s c h e e m d a u d j t a h d a s m a h t e s b u h t u a r t i l s a j c h a u r i n a t e e m d š i h w e s e e s t a-

teem, tad mūžu ta ut a i b e s s c h e h l a s t i b a s b u h t u j a b e i d j a s m u k l i b a s f e h r g ā! Bet gods Deewam, mums ir wehl toti prahligas mahtes, kuras spihd lā ištās swaigsnēs wee morales debestun, kam pateesiba un peenahkums ir wisaugstākais swestums, kuru eestati nam wis wehl tā fahaurinajushees, ka nesepeh jajeht, zil tahlu ištā Latweeschu tautas robeschas sneedias, ka tās „labo familiju“ aprindās ween wis jau nenobeidjas, un kuras prot sameem dehleem un meitam ecaudset titumibas sinā dšļu rāsturu, ka wini war tiklab dšhwot sweschā malā lā sawā dšintuē, bes ka dšhwes wehtras spehtu wini tikumam kaitet. Un schoš dšļu rāsturus wis tās ne-ecaudsinaja behrnus glaudidamas un mišli no firds peedodamas mafās nerahntibas, lā to min. „Bals“ un „Walt. Wehst.“ mahte dara, bet tos stingri issargadamas no nedarbeem, un norahdidamas uš nedarbu nekre etnibu — un newis lahdedamās un lamadamās par peenahkumu mahzibam, bet tās saweem dehleem un meitam firnigi eeteidamas un norahdidamas uš wini pateesibu un leelo swaru dšhwē. Ir mums wehl mahtes, kuras saprot, ka teatrs nam wis til ween preelch laika pakaweschanas, bet ka tam daudš ougstāts un nopeetnāts mehrkis, rahdit ari dšhwes launās puses dšhwās krahsās, kas lai fahrijinatu lihds firds dšintuēem staitajūs, kas wainigijam leel sawu wainu aishit un labotees, un newainigā rāsturu nozeelina pret laumeem eespaideem. Un tadeht schis prahligās mahtes nemas nesehdas, ka wini newainigajām meitnam jitu wainas deht janofarkst — jo tās labi sin, ka zaur to newainigā meitina mahzas sawu newainibu glabat tā, ka tai nebuhs sawu grehlu deht janofarkst, newajadiēs buht par preelchmetu lahda drahmai dramai. Prahligas mahtes atshit, ka ar sawu behrnu leelichanu un jitu swahdechanu war tāpat iset, lā ar fahmenezes meitu un dahra meitu pasajinā. Prahligi mahte sinā wifu ar prahlu un firtu firdi pahrbaudit, un sinā, zil leetderigs kuraš rāstneeks, sino, ka weeglee romanischi, kas noritinajas smaltōs salonōs pee schampanjera glahsem, tur staitā meitnā eestlātās „ideals“ muischneeks un to pozet par sawu dšhwes beedri, ir gan patihlami laika lawellischi, bet preelch dšhwes, preelch pateefas dšhwes tur nelo nemahzas, bet tee gan wehl ne reti toti kaitigi stukeem, kas dšhwes nepahst, jo ari pateesiba dachureis gan ari atgadās staltās „ideals“ leetmanis, muischneeks, kureschari staitā stūti, „nahwoig!“ eemihlas un to ari pazet par sawu dšhwes beedri, bet tital uš lahdu laiku par „nelikumigā“ dšhwes beedri un til lihds tam jits staitis stūktis pa kehreenam gadās, tad pirmāis stūktis war lihds ar fahsta Greetim nolahet galwu un isbaudit sawā firdi wifas elies mozbas. Turpreim nopeetnos rāstneekūs lajot, kas rahda pateeso dšhwē, stūktischi nepadodas wis lehtijigi fapneem, bet sinā ar pareiseem dšhwes ušstateem dšhwē stahtees. Zil muisklā tad nu isleekas lahda mahtei, kuras eestati drustu plahdā, schis lepnās mahtes (stat. „Bals“ 14. un „Walt. Wehst.“ 74. num.) starbā balss, kurai wifas dšhwes rāstotees no nahwiga eenaida pret to, kas stahsta dšhwes pateesibu. Mei senā Latweeschu mahaulina no farktu aish launa par scho „lepno mahti“, kas sawas meitnās grib issargat, ka lai winas ne ka nesinatu no dšhwes pateesibas, lā winaim lai neweens ne-edeerofschinas peenahkumu mahzit, jo senā Latweeschu mahaulina ar patihschanu ušklaušja un pasajija meitnāi dšefsinu:

Kura meita godu tura,
Tāi laimina kroni pin —
Tāi laimina kroni pin
No sudraba lapinam;
Kura godu netureja —
Tāi no ehrlschku schogareem.

Bet „Bals“ un „Walt. Wehst.“ lepnajai Latwju mahtei lauzineezei wifas afinis fahahj galwā, kad jaunā literatūrā uš ka schim lihdsiga norahda, ta ar sawām meitam teelot ar dubteem apniesta. Waj tital dubtu apmetums naw no zitas puses nahjis? — Ka winas dublainas, par to nebuhtu jahrihnās — jo Latwju mahte, lauzineeze peerahbijuse, ka wina ar dubteem prot brangi rihkotees. Bet to ari neweens prahligis zilweks neizēs, ka schoe dukti tam no Sudermana un „Mahjas Weesā“ ušmesti. Katris, kam zil jehga, fapratīs, ka „Mahjas Weesā“ ir sawas tautas sellenu firnigākais aishahwis, kas no firds grib kahrā sinā wini labumu, kas tās grib pasargat no neleetigeem ušbrukumeem, un buht winaim alosch zil eespehjamš palihdfigs — un nepahstistu neweenas seltenes, ne no lauteem, ne pilsehās, kas par to schaubitos, turpreim pahstistu gan prahligas un tikumigas Latweeschu mahtes, kas par scho Latwju mahti lauzineezei breesmigi eekaitinātās, ka ta Latwju mahtes mahrdū tā weli wakkajot un tām til breesmigu muškibu gribot ušteept, ka tās sawas dšintenes wairš nepahstistu — un lahdetōs pret pateesibu un peenahkuma mahzibam. Schi Latwju mahte lauzineeze („Bals“ 14. un „W. W.“ 74.) nelas jits newarot buht, ka lahda „Scharleis tante“), lahds neritumigs tehws,

kuresch sawā sehtmalā nowahrtiees ar dubteem lihds oufin, gulejis meerigā meegā sawā godā — un nu breesmigi fahschutis, ka zaur Sudermana lugu „Gods“ ari wina gods tā lā eelutinati un beesā sega nowilkta, sem kuras tās netrauzelē gulejis un tā lā nu tahds nefur newarejis rahditees, lahds bijis, tad mellejis paglahbinu bruntšōs. Bet lai nu ari buhtu lā buhdams, lai nu buhtu schi lauzineeze, tehws waj patees mahte; wehl stitali, kad ta buhtu m. hte, kas sawam seeweeschu dšintuēem grib ušspeest tahdu muškibas seegeli, ka pat sawu dšintuēni nepahstistu. Pehz winas eestateem „Mahjas Weesā“ pilsehineeku un lauzineeku scha gada 13. numurā fahatstijis lahds, kam nelahdu goda juhtu wairš ne-efot, kas fagrauhts un falausts no nahwigas netikumumu sulās, to eeshidīs nosta lahds sweschās malās. Bet to taini waretu ari buht fahatstijūš lahda tautete, kurai ištā doudš goda juhtu, kurai newainiba un tikumiba wisaugstākais swestums, wisleelākais dahrgums, kuras firdi atrodas pateesa firniga mihlestiba uš sawu Latweeschu tautu, kuras dšihlās tel meheligas afinis preelch plahschateem un weseligeem eestateem, kura ari gan atrodas saweje drofchā paspahriūtē, tā lā par sawu laimigo liltēni war tital Deewam pateit, bet kuras firds nenofehdjas til schauri tital sawam un tā dehmeto „labako schkiru“ labumam un teesibam, kurai tainiba un pateesiba dšiti neijbsehchani firdi rāstitas, kura ar to pahschu tainibas mehru ušlata draugu lā eenaideeku, kurai firds jo flii wufi preelch wispahrigi zilwezigām teesibam, kura firnigi lihdsjuht nelaimigeem, un kuras firds afino par sawām masal laimigām stalto dehlinu un brahlischi tā ari jitu negehtu maldinatāt tauteteem, kuras til beeschu kriht moralistā nahwē, ka waj katur deenu laitratidš eestatoees firdi nahwigi ja-afino, kur aikal un aikal lahds „nerahntibinu“ upuris. Un tom tā newajodsetu buht! Noht ar reebigo egoisimu un wairat zilweku mihlestibas, wairat tainibas juhtu, wairat pateesbas zeenischonas. Tital tā un ne jitali wareja isstaitees tā firdi, kas fahatstijis „Mahjas Weesā“ pilsehineeku un lauzineeku 13. num. sch. g. — Un katris, katra patees tikumiga Latweeschu mahte to war parahst. Ja, ar sawām firds afinim parahst, kur karōts preelch mūhju wisdahgatās pehres, tikumibas. Lai tikumiba un peenahkumu zeenischana pee Latweeschu nepahstistu, bet stalti set un aug! ka ar pilnu pateesibu war wifas Latweeschu seltenes fahit:

„Goda dšintu, godam augu,
Goda gribu nodshiwot!“

No eelichsemes.

a) Waldibas lectas.

Wisaugstaki apstiprināts walstspadomes nolchmums. Personas, kuras eegumuschas lahda no Keisariskās muškibas beedribas konserwatorijam brijwā mahstineeka diplomu, teel peestaititas pee personigu goda pilsona lahrtas, ja tās jau nepeederetu pee lahds augstakas lahrtas.

Senāts aishinis, ka eepreelch jaunā adopzijās likuma islahschanas spehla bijušchais nofajijums, ka muischneeleem, goda pilsonēem un tirtogateem naw brijwā behrna weetā peenent sawus ahrelaulibas behrnus, wehl tagad pahahw spehla. Ahrelaulibas behrnus adoptet aishleegs tadeht, lai pabalstistu laulibas kopdshwi, bet nekahdi nebotu eemestu, nepamudinatu uš neattawu kopdshwi.

Celshleetu ministrs aishleedšis uš 8 mehnehcheem awihs „IOr.“

Widsemes gubernatora kanzelejā peenemis par II. schkiras kanzelistu Nikolajs Iwanows.

Walmeeras aprinka semneeku leetu komisars Konrads von Kriemins pehz nolapota deenasta laika paaugstinatš par titular padomneeku. (W. G. A.)

Paaugstināti: Aisputes pilsehčas stolas inspektors Eduards Lapowis par pilsgalma padomneeku; Beshu pilsehčas stolas inspektors Bahlijs Lafius par titularpadomneeku; Beshu pilsehčas stolas skolotajs Fehdriks Jansons par kolegiju sekretaru un Mangaku juhstokas skolotajs Hermans Tode par gubernas sekretaru. (M. u. apg. l. 1.)

Fschindš paaugstināti: Rīgas gubernas rentmeistars Piotrowskis par walstš padomneeku; Widsemes kamerapalatas 1. nodaļas preelchneeks Sofnowskis par kolegiju padomneeku; Bernawas-Wilandes-Walmeeras eezrtas nodoktu inspektora amata ispiditajš Koroklows par gubernas sekretaru. (W. G. A.)

b) Baltijas notifumi.

Wajzinajums. 1891. g. nel. mahzitajš Gadmans wajzinaja bijušchōs Baltas draudses skolotaju seminaru audselnus, winaim eesuhit sawas biograhijas preelch seminaru albuma fahahdinashanas. Nahwe pahkrauzu wini un tadeht nodomatam darbam bija jaapstahjas.

1893. g. septembri sapulzejās dachji unietā seminaru audselni, kas dšhwō Rīgā, un nolchma scho teizawo darbu turpinat. Schim noluhlam eewehleja komiteju, fahahwo- schu no 3 lozlekeem. Zaur peenahzigu autoritatu laipnibu

komitejai ir laimejees labu datu materiala fahraht, tā lā wina pilnigi pahrlēzinata, ka scho sawu ušbewumu spehs ari isdarit.

Komitejas rolās atrodas tās preelch gadeem mahz. Gadmans kgam peesuhitās biograhijas, bet wehl truhsti no daudseem seminaru audselneem wini dšhwes aprahstu un tapehz apahschā parahstijushees lihds wifus, kas mineto seminaru apmellejuschi, ari tos, kuri kuresu, apstaktu deht, nebuhtu pilnigi beigusch, mums wehl reis sawas dšhwes aprahstus peesuhit. Pee eesuhitichanas lihdsam selofschu eewehrot:

- 1) Wahrds. 2) Tehwa wahrds un amats. 3) Dšim- schanas weeta. 4) Kur un kad uš seminaru fahatawojees? 5) Zil ilgi seminaru apmellejis. 6) Amati, lahds bijušchais mahzēlis kopis un wehl tagad kopj. 7) Kur tagad dšhwō. 8) Beedshwojumi, kas wispahrigi eewehrojami.

Ja lahdam buhtu eespehjamš pahneegt biograhiskas sinas par miruschu seminaru audselneem, tad lihdsam ari tās ušshimet un mums peesuhit.

Wifā rāstii adrefejami: Stolas preelchneekam E. Jnselbergim, Rīgā, Dširnewu eelā Nr. 29.

Komiteja:

J. Bachs, E. Jnselbergs, R. Peterjons.

No Biskapeem. Schejeenes pagasta pilnā sapulze weenprahligi nesen nolchma peebeedrotees schejeenes laimīnu Kolnefeschu pagasta nolchmumam, peenahzīgā weetā greeftees ar luhgumu, lai eewehrojami tittu samafināts schejeenes newajadšigo krogu staitis. Tā lā weel. polizijas preelchstahwja kungs — Strihweru stajija — atradis schahdu wispahreju min. pagastu wehlejumos par eewehrojānu un pabalstamu, tad stipri ween zeram, ka nerahjees wairš ihpahchi lawelki schi teizamā noluhla galigai zaur- isweeschana, — kaut ari warbuht ne uš til ahtru roku, lā dachš to bija wehlejees, waj jau paredsejis. — Schejeenes weetejā Dseeb. beedr. isrihtos orā leelbeenas deenā „weefigu wataru“, kura starp jitu weel. skolotajš M. Augusts zels preelchā garatu preelchneejumu „Par isghitibu“ un kura parastajās bufetes weetā beedriba nodomajuse eerihkot tehjas galdu. Jawehlas tital, kaut schis pehdejais nodoms tad ari ispilbitos tā, lā tās domāts un apzereis un la min. isrihtojumam netruhtu peewilzibas un omulibas ari bes parastā alkohola. A.

No Strasdumischas mums rāstia par lahdu breesmu darbu, kuru atkal pahrahdajuse lahda mahte. Behrnu mahte, 17. g. wezā Palmira Uebas, kura strahdaja fabrikā, flehpama laumu, eegahjuse atejas weetā un tur eemetuse sawu behrninu — meiteni. Dirā deenā, 6. aprīlī, behrnu atrada nedshiwu netihrumu lahtē. Arahdums nodots polizijai, kura ušfahkuse ismellechamu. J. P. Lks.

Jaun. Peebalgas mahzitajš, prahwehts Emils Raehbrandts, kuresch bija eewehlets par Jelgawas Trihsweenibas draudses mahzitaju, palihschot sawā lihdschinejā weetā. (Dina-Štg.)

Jaun. Peebalgas un Dsebrbenes-Drustu apgabala, lā mums mūhju pahahwigais korespondentš is tureenes apgabala A. sino, scho pawajari ušlihhduschu trali sumi. No aprinka polizijas waldes dota stingra pawehle, sumis mahzās turet zeeti un stingri ušraudst.

Dselšzēlu lokomotiwu kurinashana ar petroleju atrod arweenu wairal peekriņu. Un lā „New. Beob.“ rāstia, tad Baltijas dšelšzēla (kas eet no Peterburgas uš Reweli) lokomotiwu kurinashanas sinā schis jautajums jau tahdi isfchirts, ka nodomāts lokomotiwes kurinat ar petroleju, kas isnahschot lehtati, tā lā uš Baltijas dšelšzēla ween lokomotiwes kurinot ar petroleju zer aistaupt lahds 18,000 rbl. — Ari uš Widsemes dšelšzēla domā eewest lokomotiwu kurinashanu ar petroleju.

Alaschu pagasta walde un teesa isfino, ka winas korespondenziju no 23. aprīlī sch. g. fahlot fanems zaur Jutshulalna stajiju. (W. G. A.)

Jurjewā, 8. apr. Ditto Straume tita promowetš par medizinos doktoru.

No Jurjewas. Rā „N. D. Z.“ sino, tad 10. martā Wisaugstaki apstiprināts nolchmums, ka Jurjewas unwersitates studenteem jawaltā uniformas, lihdsigas lā zitās augstkolās.

No Jelgawas. „Tehwija“ atkal reis parahdijuse, ka wina wiswaf weenā arodā spehziga. Sawā 13. numurā schehlodamas par lahdam korespondenzijam, kas winaim stumjas darijuschas, ta apgalwo, ka Wahzu laitratfii ušneemot sawās slejās wifadas blehuas un ari gatawas nodrukāt to, ko winaim eesuhitijis peemehram lahds „ispehlejees direktors“, ja tās „sawu maistii neprahtu jitali pelni“. Tā lā „Tehwija“ sawā 13. numurā fihmejas taini uš lahdam no winas puses nahscham korespondenzijam un tā lā rāsttu neweem Latweeschu, bet ari dachpeem Wahzu laitratfiteem un eewehrojot, ka godajamā Jelgawas lapa ar sawu toti glihti sadomato „ispehlejeuschos direktoru“ bes schaubam fihmejas uš mani, tad wina atlaus, ka scho ar pateizibu kriteju par winas humora bagatā gara rajchojuma fanemichanu, kura mani rāstii teel nojaukti par „spalwu freitumeem“, man teel pahreesta „fahudiba“, „launprahstiba“ un „nepateesiba“ un es patš pagodināts ar nojauktumu

*) „Scharleis tante“ lahda jaunā lāitā beeschu ischahdita luga, kura lahds. wihreets eelidīs seeweeschu druntšōs un nu israhda lahds wezas bagatās tantes lomu. Spodrite.

„vīreli“! Baldees, „Tehvija“! Vaj tomehr pehbeja tšhina mau ihsti peenahstos, par to ūhaubos. Pehz manām domam sem „vīreli“ waretu aštural ūprast jilweku, kas peemehram wehlas ūsneegt kaħdu augstu ūh-wolli ūdšihwe, eekultees tā ūalot kreetnā weetā, bet ūawu loti wahjo gara dahwanu beħt neetel augstā, tā par neūamafatu auskultantu, tā ūalot tilai par „vīreli“. Seb ari jilweku, kas eestahdēs grib spihdet tā barwebis, bet pateesibā aifwek mahmulinu lihds paūūham beħdibenam. Luħt, tahdi beħdigi waroni pelnitu loti aūprahstigi iħdomato noūautumu „vīreli“. Bet katram jau ūinams, ka es nekad neħsinos peħz goda amateem. Un tahlat waru „Tehwijai“ aūstih, ka pateesi ne-eestatu par neħadhu kaunu „ūawu maifiti, ja ne žitabi“, tad ar rakstihūanu awijem pelnit. Ja, es labprahst eetu weħt tahlat, praħdamis no tahdeem, kas kaushu preekshā uūstahjas par rakstihajem, ka wini ari pateesi ūpeħtu lo rakstih. Un beħdot augsti godatā „Tehwijai“ attaus, ka es wini daru ūūmanigu ūū kaħdu maūu jozinu, kas tai — ūinams pilnigi pret paūūūas gribu, paūpruzis. Proteet, rumadama taiħni par manām lorespōdenzihjam Wahzu laikrakstis, un peħdejos, t. i. laikrakstus noūūehlodama, ka tee aif ūinojumu truhuma ūūnem tahdus „ūpalwu krikumus“, kaħdi eħot mani, „Teh-wija“ tai paūūhā ūawā 13. numurā, kūrā ūpreeħt tiħ baħregu teesju, par „iħūpeħlejuūho direktoru“, paūneedi, ka jau beeħūi ūenal, tā ari ūħoreis weenu no maneem raksteem, lo iħueħmuse iħ kaħda Wahzu laikraksta. Ja, man pilnigi un no wiūas ūrds ūapeekriħt „Tehwijas“ wahdeem: „Buħtu jozigi, ja nebuħtu til beħdigi!“ **Adolfs Allunans.**

No Jelgawas. Muħtu pilseħtā kaħdas peeħas beedribas ūaūlaimas, kūrās Latweeħūi tee iħstenee darbimeeli. Mantas ūinā, ka ari peħz beedru ūaita Pa-liħdšihbas beedriba eenem wini ūarpā pirmo weetu. Šehi eestahde, ūaweenoa ar kraħj- un aifdoūhanas kaħ, paħalūta ūawus ūinōs beedrus un lairā ūawā arōdā riħtojas ar wiūlabatām ūelam. Tāpat ūaukūaimneeħibas beedribai jo kreetni panahkumi un ūewiūūhi wiūas konūumu weikals dod ūeribas ūū loti labu nahkumibu. Meħū nu gan „Mitauūhe Zeitung“ ūinoja, ka ūehis weikals niħstot, bet ūehahds ūpreedums neūaħriħt ne pawiūam ar pa-teeħūu. Tahlat Wiūūlopeju beedriba ūrahdā klusu, bet ar ūūūiħtibu un wiūas preekshneeħiba war noluhkotees ūū daħūu labu ar ūetnem paūrahdatu darbu. Doi maū weihās Saħtibas beedribai, kur beedri ūawā ūarpā neween ūildojas, bet ari praħwojas. Domeħr wiū-beħdigaūas ūinas ūapaūneedi par paūūu muħūu „galwenato“ beedribu, par Jelgawas Latweeħūu beedribu, kūrās ūahwoħis paleeħ deenu no deenas arweenu wairal neap-ūauūūams. Simu gan, ka daħūi eestata to par paħrde-weju, kas juħtas peeūpeeħs, par kaħdu Latweeħūu eestahdi paūneegt taiħnas un tamliħdš neweenam glaimojoūehas ūinas. Bet noprotu ari, ka ar pateesu wahrdu war iħaħriħet daħūu labu kaiti, ka meħr klusu ūeeħana un weenalūiba tilai weħt aħiħta ūimibu. Tadeħt weenigi tahdi ūpeħj lihds, kas norauj aūūegu un atlaħti ūauj: „Luħt, ūeħe īul ūimis beħrnihū, tautas niħlulitih! Nahjeet laudis un paliħd-ūeet winam!“ Un tadeħt nebuħt naw labi, ka ūehpjam ūawas Jelgawas „mahmulnas“ beħdas; tā nepanahkūim neħadhu laboūhanos. Jo ūaur klusu ūeeħamu neħdšehūim no paūales pateesibu, ka Jelgawas Latweeħūu beedribas beedru ūaitis gadu no gada eet maūumā, un ka nekur neprot ūeet lihdselkus, atdšihwinat weenreih ūudšeho intereħt tei-ūamai eestahdei. Jau wairal gadu, kopū mums wairis naw dšeedataju kora un no teatra ari wairal ne ko neħna, ka tilai to, ka P. Dsolina īs peenemts par direktoru; bet teatra iħrahūu mums tomehr naw. Waj tas neħ-ūauūas tiħri tā ironija, ka beedribai, kūrā iħriħos IV. wiū-paħrigos dšeedaūhanas iħweħtus, paūūai naw dšeedataju kora? Kaħdi nu buħs peemehram tee iħriħtojuħi, kūrās beedriba ūawā daħrjā, tai wiūūaukajā Jelgawā, paūneegs waūarā! Jau gadeem leetotai „dantūhu griħdai“ buħs droūhi ari tagad ūauūnēnas wiūūarigatā loma, ūeħtūas un nama piħūus „kultimet“. Kaħdšs gadijumšs jeħ weħt pawiūam min Jelgawas Latweeħūu beedribas wahrdu? Tiltai tad, kad runā par wiūas rakstihneeħibas nodaku. Senalds gaddšs beedriba naudas ūinā tiħa labi paħalūtita no ūawas rektorazijas, kūrās nomneeks maħūaja loti ee-weħrojamas ūumas; bet beedribai niħkulojot, ari eenah-kumi no eħonomihjas ūaħūtula, ka meħr tee beħdot pa-ūiħūūi pawiūam neeħigi. Kurp til ween raugas, nekur tas eepreeħinajoūehs un newiħūus ūajautā: kas gan darams atbidigs par to, ka ar Jelgawas „mahmulinu“ gaħtis til aħtri atpaħal un ka pat wiūas beedru ūaitis teel paħr-peħis no daħūas maūas lautu beedribas? Paħiħim ūħoreih atbidih paraħdā, ūūtaupihim to iħdewigakam beħdihim, bet kon-ūateħim, ka tas meers, kas ūehim beħiħūam walda Jelgawas Latweeħūu beedribā, naw wiū tas, kas bawo, bet tas, kas noposta un kuru ūimoliħti meħdš teħlot ar „naktimizj“. Šehi waīaga ūpiħdšinoūehas weħūiminas, kas modina un iħgāiħina kuro garu, ūehi waīaga ūpeħzigas rokas, kas prot atraūt lihdselkus, beedreem darit paħiħkumu dšihwi „mahmulnas“ paūumie. Vai auħt ūauħs riħtis! Vai xodas ūauħs gars! Vai peenahħt ūauħi, tšħakli ūrahd-

neeki! Lat atdšihwojas „Latwu tautas pirmo darbi-neeku gars“ un ūpariba! —
No Platones. Pee muħūu ūaweenoetēem paīasteem peeder kaħdi 64 ūaimneeki un 3 frogi; peħbejo ūaitis ne-buħtu wiūai leels, eewehrojot, ka paīasti ūeeħjas deeħgan tahlu garumā. Bet tomehr radās wihri, kas weħleħās weena frogā ūehgħanu un ta paħrweħūhanu par nabagu maħju. Tahdam nodomant netruħka ūinams peeħriteju un ari paīasta weetneeki peeneħna prinzipā, ūehjeenes Bedres frogu nahkumibā ūehgt un to paħrtaiħt par patweħūmi paīasta neūpeħneetēem. Kad nu ari ūaimneeku leetu komiūars ūehadham preekshliħumam neween pilnigi peeħrita, bet ari aūūolija, to wiūadi weihinat, tad naw ūaħūaubas, ka muħūu aīgabals buħs beħiħumā baīa-taħs par weenu teiħanu eestahdi un ka turpmoħ buħs ja-peeteel ar diwi frogēem ween. Daudeem par jo leelu noūūehloūūhanu muħūu lihdsūehimigais paīasta weħakais, Swirbula īs, nupat tā atluħdšās no amata. ūapee-ūihmē, ka tagadeħds īruħtšs lairōs buħt par paīasta we-ħako, ir paħrat nepateizigs ūūdewums un ar preeku ja-leezina, ka Swirbula kungs ūrahdajis wiūeem ūpeħteem paīastam par labu, pat ūeeħdams leelakās nepatiħūhanas, lai til iħdaritu wiūeem pa praħtam. Šehinis deenas ūehūim jaunu paīasta weħako. īereħim, ka ari Swirbula īga peħznahjeħam buħs ta paūūa iħturiba un peemitis ta paūūa laipniba, ūawu īruħto amatu iħpildot, kas weenmeħr biħa muħūu lihdsūehimigā paīasta pirmā eeredna daikakā rota. — Beħdot man weħt ūapaūino par kaħdu ūaītu ūūbru-kumu, kas pelna eewehribu ūawas paħdroūūibas beħt. Nakti no 26. ūū 27. martu, tuħlit peħz puūnaktis, piħis ūehjeenes Muħra Naubeħna maħjās paħaniħis wairal ūaītus, kūrī biħa eelauūūehes ūirgu ūalki, kūrā atradās neween paūūa ūaimneeka ūirgi, bet ari ta no Rigas ūeemā atbrautūūhā beħla ūaitais tumelinhū un neīehi paħlaban taiħjās ar ūawu laupijumu lapās lairēes. Protams, ka kaħs tuħlit paūinoja maħjās laudim, lo redseħis, ūū lo ūeeminhū, ūaimneeka beħs, iħūreħjis laukā un iħūehawis ar rewolweri. Tā tā naktis biħuse loti tumūha un no balūim dširdams, ka ūaītu biħis kreetns puħjinhū, tad maħjās laudis neudroūūinajuūehes, ūūūaħt žihnu ar ūaweem neaizihateem weeħeem, bet teem biħa ūaapmeerihajas ar to, ūaītus aif-ħaidit tā, ka teem neħdewās ūirgus panemt lihds. Se-wiħūu eewehribu pelna aūūatliħs, ka Naubeħna ūaimneeks jau wairalkaħri aūūaīs un alaħū loti paħdroūūhā ūinā. Wiħdšs gadijumšs waħeħa maħit, ka ūehi riħtojuūes lairām weena un ta pate ūaītu banda. —
Leepajas Latw. Labdar. beedribā pa leeldeenam, 17. un 18. aprīli, weeūoūees Latweeħūu teatra teħws, Adolfs Allunans. 17. apr. iħrahdis Ad. Allunana lugu: „Wiħi mani radi raud“ un 18. apr. „Šneidereenes“ un žitus īumoristigis preekshneħumus. Tā tad Leepajas Latweeħūi par kreetnu iħriħtojuħu truhlumu newarēš ūuħrotees, jo Ad. Allunana wahrdšs ween jau galwo, ka ūagaħdams kas labš un kreetns. Tadeħt īereħim, ka pu-ħlikas buħs paħrpilnam, jo ne iħdeenas maħte raushus ūep, un ne iħdeenas mums tahdi iħriħtojuħi. y.
Leepajas oħtas buħwes darbi ari ūehogad tiħūot ūū-ħiħtigi turpinati un ūehim noluhkam par labu no walūis-kaūes iħdoūūot 800,000 rbf. Ka dširdams, tad ir ūehogad ūeluminiħtris aūmekleħūot Leepaju, lai aūūatitu min. buħwes darbus. (Rig. Tagebl.)
Kandawā 14. aprīli noturamo turgu ūehogad noturēs 21. aprīli.
Kabilē 18. aprīli noturamo turgu ūehogad noturēs 20. aprīli. (R. G. A.)
Preekulē (Grobinas apr.) eezelts ūwadnits, kūrūū dabūs 300 rbf. 55 īap. algas gadā un beħ tam dšihwoħi, aħūurihajānu un aīgāiħmoūhanu.
Par Wentēpils pilseħtas galwu eewehlets lihds-ūehinejois pilseħtas galwa A. Kupfers.
Žgānu dšeed. iħweħtu lairā, 18., 19. un 20. juiħjā, brautūhanas nauda Baltihjas un Rigas-Beħūawas dšelū-ħelōšs paūeminata par 50%.
 o) **No žitām Kreetihjas puħem.**
No Peterburgas. Wina Keiħaristā Augstiba Leeknaūs Tronamantineeks, ka oūi-ħieli ūino, 8. aprīli ūaderihajees ar Beħenas prinjeūi Alifi. Wahzu, Anglu un Auħtrekūu laikrakstih notihkumu aūūeħ; ar preeku.
No Peterburgas. īinantiħūu ministriħjā par laut-ūaimneeħibas eħonomihjas nodatas preekshneeka paliħgu eezelts D. P. Semenows.
 — Ka „Ruħ. Wedomosti“ ūino, tad eħot nodomats iħ-dot ūaunus deħmiu-rubtu gabalus.
 — īetu-ministriħa nodarbojotees īar projektu par Daugawas ūaweenoūhanu ar Dnepru. Vai to waretu panahħt, tad ūinams buħs īarol gan lanati, gan īataiħa ūluħūas. īidewumi buħūot aū 80 miħj. rbf. leeli.
 — 8. aprīli nomira peepesħi ar teekuūawa mediziniħstas akadēmihjas profesors Sololows.
Maħūawā Petera-Pawila baħniħjā par maħjotaja pa-ħiħgu 30. martā eewehis īaħnis Paħūtraus.

— 23. aprīlī Maħūawā noturēs maħūliħneeku un dailes īeenitaju kongresu un maħūlas iħūahdi.

No Rigas.

Rigas Latweeħūu Dšeed. beedribas kōriš, sem īapelmeiħtera Dšola kunga waħiūehōnas, iħgāħjuūhu iħweħt-deenu ūūweda oħro reih Haydna oratoriju „Paūales ra-diūhana“. Šehis rakūojums gan formas un weelas ūinā nowējois, bet wina muħūalōis ūaturē, muħūolu ideju un meldiju baīatiba ari togad weħt atroħ pelnitu ūee-niħūhanu un īliws peeħritejus. Ar ūūweħūhanu īourmeħrā waħeħa buħt meerā, ūewiħūti ar kōri, kūrūū, iħnemot be-ħgās, dšeedaja peeteelūūhi tiħri un preħiħi. Neħt labi iħdewās ūolo partihjas, kūrās wiħpaħrigi truhla waīadšigās dšihwiħbas un muħūalatas iħteihūhanas ūpeħjas. Dšola kunga darbs ūaħiħūi; ar peeeħameem ūpeħteem tas darihis to, kas tam biħa eepēħjams. P. M.
Katrina dambja Dšeed. beedriba leeldeenas iħweħtu pirmā deenā, 17. aprīli, iħriħtos kreetnu beedribas „Uleja“ ūaħle (ūehniħu eelā) Latwiħku teatra iħrahdi. ūūwediš „Dšehōns Neilonas“, original-dramatiħka paūala ar dšeedaħūanu trijds ūehleendšs un ūeħūas biħdes, no Ad. Allunana. Peħz teatra iħrahdes buħs baħle. Špeħlēs Saikowūta īga orkeħtrš.
Saħtibas beedriba „Auseħlis“ iħriħtos leeldeenas oħrds iħweħtšs, pirmdeem, 18. aprīli, Eifonihjas ūaħle (īeh-ħaba eelā, blakus birūhai) baħli. y.
Par Rigas patweħūmes „Sile“ kuratoru (aif-gāħdneeħi) eezelta īeneralmaīora Margoli īundse un par winas paliħgu meerteefneħūa īūhaushanūu īundse. (W. W.)
īħūeeħ Kantora ūamaħūataji. īetom paleeħot ūauūaħam un iħweħiteem tuwojotees lauzineeli wairal brauz Rigā ar daħūadām preħem, un tad ari „glaunee piħjeħ“ maħigi poūūas pee darba. Neħen diwi tahdi „ħungi“ aū pulħt. 6 no riħta wiūapus ūeħūantra maħteem ūū ūeh-ūeħas ūaliħguūūhi no kaħda eebrauzēja peeħas noūautas ūuħtaħ, ar kūrām tuħlit brauūūūhi taiħni ūū Daugawmalas paħriħtas preiħūu turgu. īiundos lairā pee kaħdeem trim gaħas turgotajeem iħūūūojuūūhi weħumu, tad weens no bleħūeem paliģis ūū turgus pee gaħas ūaneħmeħem, ūa-protams, ūanemt naudu, bet oħr ūiħūoħis lauzineeku paħr-dewejam „nu, papa, tagad ūehdiħim tuħlit raids un brauū-ħim ūū kantori, tur ūanemūat naudu!“ ūbi teħūūedami par „andeh“ nobrauūūūhi neħaħtu no īeiħara daħrja pee kaħ-das leelakās maħjās. Pee durmim peedauūot, neweens tāš ne-atweħriš, ūū lo „kantoriħs“ eefauģees: „ūħ, paħs īeeħis kungs weħt īul (jo pulħtens biħis til 1/2 10 no riħta), poģaidat ūehpat, ka wiūūū kaħdreih neiħeet, es eehūu aūħohrt no oħras puħes attaiħt durwis!“ un ūeħdšers aħtri aū ūħuri ūū maħjās oħru puħ. Naħaga paħrdewejš īai-bihis kaħdu ūundu, bet kad durwis ne-atweħūūūūū, tad ūaħjis paħs peedauūit; peħz beħiħūa iħnahūūūūū diwi īauħi īilweki, kūrēem lauzineeks ūaħjis īauħat peħz meeħneeku kan-tora, ūū lo tee beħniħdamees īauħajuūūū, tā wiūūū eedo-majees meħlet ūehini eestahde meeħneeka kantori, bet kad ūas paħūaħūiħis notihkumu, tad tee paħaħjijūūūū, lai dodotees meħlet bleħdi, jo tiħri weenkaħriħūūū eħot peemilts no kaħda neīehħa. (D. L.)
Paħinojums. Vai meħūadeģehanas ūenalā Rigas pa-trimōnial-eeħiħna ūluju kolu meħūdšs taptu nowehūstas īarūtam un ūauūam lairām eestahjotees top aifleeģis:
 1) tabaku ūmeħket;
 2) meħūā waj meħūa aūħaħriħne īuniħ kūrinat;
 3) leetot paħulas waj īinūs biħes kaħdeħot pee ūha-ūhanam meħūā.
 Kas daritu tam preti, taptšs ūauħts pee atbidihbas ūū īaur meerteefneħūeem ūūleekamo ūodu īiħumu 92. un 95. artihlata paħata.
 Rigā, 9. aprīli 1894. ī.
 Rigas poliģihmeiħtaršs īodpalkawneeks Reihħarts.
Paħūūeħūawiba. īalugas eelā Nr. 15 atrada 7. aprīli Jelgawas piħūoni īeodoru īeodoromu, 34 gadus wezu, atehjas weetā paħaħūūūūū. Biħtis nobots ūehjijas nodatā.
īiħiħts beħrnš. Leelā īewas eelā, maħjās Nr. 13 ūehūā, 6. aprīli atrada iħiħtu īauħpeeħūimūūūū beħrnu ūeeweeħūu dšimūma, kuru aifūħtiħja pilseħtas ūimniħjas dšemdeūehanas eestahde. (R. P. P. A.)

Teesju leetu nodala.

īaut: „Man tagad ir 18 gadi un man buħs ja-ee-ūahjas ūawadeeħstā. Waj mans maħtes braħlis, kūrām naw beħrnu, war mani peenemt par ūawu aīgāħdneeku un tahdā wiħūe aifwabinat no ūawa deeneħta?“
Atb.: Par aīgāħdneeku maħtes braħlis gan war ūew peenemt īautajeħna eefūħtiħaju, bet no ūawa deeneħta tāš īaur to waħam neħlš, jo tilai tee aīpōteħeet weenigeē beħli bauda teehbu tiħt aifwabinati no ūawa deeneħta, kūrī ir par beħneem peenemti īiħumigā īelā preeksh 10 g a d u w e ī u m a ūaħneegūehanas.

G.A. Schweinfurth's, 1818,
Rigā,
wihnu tirgotawa,
Rahtuscha laukumā 3, pašču namā.
Telefons Nr. 485, teleg. adrese: „Schweinfurth“.

Krahjumā atrodas kreenu un ahrsemes wihni,
konjaks, rums, porters, A. Le
Coq, Londonā (original-pildi-
jumā) u. t. t.

Meenigi šche top pahrdoti

Kachetinas wihni

if
knaša S. A. Djordjadse un beedra
tiršneezības nama

Teifisa,
sem original-eikeles,
kā ari

Medizinal-Ungaru wihni

no
Ungaru wihnu eksport-fabeedribas

Badenē un Wihnē,
kas analifeti no Rigas politehnikas ismetlešanas stajijas.

Noliktawas:

- Rigā pee C. Beršin lga, leelajā Meksander-eelā Nr. 29,
- " R. F. Lupidowa lga, Ralku eelā Nr. 1,
- Jelgawā pee C. Söpkera pebjnabz.,
- Jurjewā " Bernharda Frederking lga,
- Waskā " C. Salkit lga,
- Jauņjelgawā pee J. A. Löwingsohn lga.

Louis Lundmann & Co., Rigā,

Kalku un Waku eelu stuhri Nr. 20. — Telefons Nr. 265.

Apfardības marka.

Kreenu un ahrsemes wihni,

konjaks, rums, araks, porters u. t. t.

Medizinal Ungaru wihni.

Smalki Kaukassijas likeeri un konjati
no D. S. Saradscheffa, Tifisā.

Bordo-wihni pašču pildījumā, kā ari original-
pilspagrabu pildījumā.

Kreenu medra un pudehtu wihni.

Noliktawas atrodas:

Schepat Rigā:

- See H. Hanskinewit lga, Ralkmeema eelā Nr. 4.
- " Wietin lga, Marijas eelā Nr. 59.
- " D. Joffet lga, leelajā Aleksandra eelā Nr. 28.
- " Bulting lga, Bejaja Jelgawas eelā Nr. 56.
- " Bulting lga, Almenu eelā Nr. 2.
- " Littchen lga, Elizabetes eelā Nr. 10.
- " Seltin lga, Kemeles eelā Nr. 29.
- " S. Gulewoſky lga, Marijas eelā Nr. 23.
- " Martin Kehle lga, leelajā Sirgu eelā Nr. 13.
- " A. Martinoff lga, Marijas eelā Nr. 1.
- " Heinrich Berthold lga, Gertrudes eelā Nr. 119.
- " J. Osol lga, masajā Leheru eelā Nr. 8.
- " S. F. Lapidow lga, Kungu un leelās Mīnz-eelas
stuhri Nr. 16.
- " Ed. Worm lga, Nikolaja un Dfirnawu eelu stuhri,
pašča namā.
- " Th. Raube lga, Dinamides eelā Nr. 48.
- " A. Grün lga, Bildeitins, leelajā Prospettā 33.

See Friedr. Kaufmann lga, Majorās, dšelszjeļa bu-
feti I. Kafē.

Žitās weetās:

- Jelgawā pee J. A. Klein lga.
- Leepajā pee J. C. Freymana lga.
- Jurjewā pee W. Paul, fenal A. W. Wasing lga.
- Pernawā pee Wald. Duh lga.
- Wilandē pee Alex. Rosenbergs lga (firma J. J.
Löffler & Co.).
- Wentšpili pee F. Baumgarten lga.
- Žehisā pee P. Behr lga.
- Waltenberģā pee Arnolda Dres lga.
- Limbaschās pee Karl Kreichmann lga.
- Walmeerā pee W. Stelling & Co. lgeem.
- Werrawā pee Rob. Klein lga.
- Lukumā pee C. H. Reinwaldt lga.
- Wes-Predalģā pee N. Goba lga.
- Dobelē pee Karl Zanschewit lga.

Tabdās weetās, tur ar muſtu wihneem wehl netirgojas, war eerihlot
jaunas noliktawas sem peenehmigeem nolihgumeem.

Krafft un Jenckel'a wihnu tirgotawa un wihnu istabas dšerschanai

(Birschas pagrabā. — Telefons Nr. 438.)

peedahwā tā spezialitāti nogulejuschos

farkanos un baltos Bordo wihnus,

kā ari **Rein-wihnus,** pudeles un muzinās.

Konjaks, rums, araks, semalās un wisfmalkalās fortes, muitas pildījumā un eewestās pudeles.

Porters A Le Coq & Co., eewestās pudeles, pildits 1/1 un 1/2 pudeles.

" **Barclay Perkins & Co.,** pašču pildījumā, 1/1, 1/2 un 1/4 pudeles.

Kreenu konjaks * , ** , ***

Kreenu wihni muzinam, pudelem un stopeem.

Wihnu istabās wihnu dšerschanai pahrdod par pagraba zenam.

Noliktawas:

Rigā:

- See Th. Troinowsky lga, Ralku eelā Nr. 6.
- " Gustaw Lange lga, leelajā Aleksandra eelā Nr. 32.
- " L. Kamintins lga, Kemeles eelā Nr. 23.
- " Aug. Schirmacher lga, Spitalu eelā Nr. 49.
- " A. Hermann lga, Peterjas eelā Nr. 1.

Žitās weetās:

- Dubultās pee J. L. Bloßfeldt lga, Karlsbades eelā.
- Jelgawā pee J. C. Reichmann & Co. lgeem.
- Waskā pee S. Raube lga.
- Wentšpili pee C. Gallmann lga.
- Dobelē Pabrtifas beedribā.

Mündela un beedra
tabakas un zigaru fabrika, Rigā,
peedahwā leelumā un masumā:

Zigarus leelā iswehlē, labi nostahwejuschos, flawenā tabuma.

Zigaretetes un papirojus no witelezamalās fortes, kā ari

Turku tabaku par daschadām zenam, teizama tabuma un
weeminer swaigu.

Uf pirzeju pastellejumeem isgatawo tabaku ari daschadā
stiprumā un gresumā.

Bakun tabaku lapās un gresu, garšhigu un eewehrojami
labu.

Noliktawa: Kungu un Petera basujas
eelu stuhri, pašču namā.

Manā grahmatu un bilshu deklatawā un Latweſchu grahmatu pahrdotawā
Rigā, pee Petera basujas, dabujamas.

Jauņas Widsemes Dšesnu grahmatas
wisadās eesehjumās.

Crusts Plates.

Fabrika dibinata 1849. gadā.

Leeldeenu olas no seepem

wioleelātā iswehlē,

oderu ekstraktus, odlolonju (Eau de Cologne),
puderi, briljantini, toaletu uhdeni,

kā ari wifus

lanolina rasehojumus

peedahwā

S. A. Briegers,

seepju un parfimeriju fabrika.

Noliktawas: Stabu eelā 10, Grehneetu (Sinderu) eelā 2.

Wihnu apghadibā isnahja

Puhrs,

populāri finansistu rasku krahums
III. dala, un dabujams nifās grahmatu
pahrdotamās Rigā un Jelgawā, par 30 kap.
33fuhām ar pa postu teem, tad eesubā
30 kap. pašmaršās.
„Deen. Kapas“ grahm. pahrdotawa.

Čabs seens

Stipri un seht

teel wif preelchmeti no siltā, porzelana,
sajansa, mahla, juhrputām, marmora, ma-
lachita, slonkaula u. t. t. Peldu eelā Nr. 21,
1 tr. augstu, sakitēti.

Gardsinaschana.

Bankas nami ir dascheem pilschinas
eeshiwotajeem tumschi bewusch preelch-
fwihtas uf premiju biletēs pahrdoschanu.
Kas few grib eekraht t. t. ar masām
meheſcha malkam pirti premiju biletē un
fawu laimi isstowet, tad pagebr no pahrd-
beweja: 1) no notara ar trona sehgeit
apstiprinatu uſtizeſchanas rasku, 2) un uf
bankas wahrbu israksturu anbeles papiri.
— Kam ſchee dokumentu nam, ir tumscho
pahrdewejs, no kura wajag fargatees. No
tahdēem pahrdewejeem redahizam aistlehts
peenem slubinaschanas.

Alf. Ch. Busch,

masajā Sumprawu eelā Nr. 4,
un Mīnz-eelā Nr. 8.

peedahwā:

Weselibai nekaitigas
olu krahsas

9 krahsas,

marmora papiru,

mitado papiru,

ar bildem,

ſchtroschein-papiru

ar bildem un pantuceem,

olu lakus

10 krahsas,

ſilumu fokus un ſarka-
numa fokus

u. t. t., u. t. t.

350

desetinu seme, pa dalai augliga ſhruma
seme ap 240 puhraw, pa dalai meſch un
plawas gar upmalu, 37 werſtes no Peter-
burgas un 1 1/2 werſtes no dšelszjeļa stajijas
Sablinas pee Nikolaja dšelszjeļa, top par
peenehmigu zenu masalās dalās pahrdota.
Ar peepastumeem jagreſchās pee barona
Korffa, Wabju heb kreenu watoda.

S. Bloka bankas fantoris

ar Augstās Waldibas atļauju pahrd-
dod I., II. un III. (muſichn. kihu ar.)
aſnehmuma premiju biletēs uf nomastu:
rotas nauda 12, 15 waj 20 rbi., tohsal
pa 5 u. t. pr. rbi. par meheſti. — Zagab
sile isleſets III. aſnehmums 1. malā ſā. g.

Meenigās pahrdewejs Latvijā:

Th. Fr. Gwerts,
Rigā, Grehneetu (Sinder) eelā Nr. 12,
3 trepes augšā, no eelās leela ſchilbe.

1860 Peterburgā fudraba medaļa.
 1862 Londonā bronza
 1865 Rigā
 1870 Peterburgā fudraba
 1873 Vīhnē nopelnu
 1875 Jelgavā bronza

1875 Jelgavā fudraba medaļa.
 1878 Parīzē 2 selta
 1882 Borboā selta
 1883 Amsterdamā
 1883 Kataluā
 1884 Rižā

1884 Londonā selta medaļa.
 1885 Antverpenē
 1886 Liverpulē
 1886 Ēinburgā
 Parīzē
 Neapelē

Parīzē selta medaļa.
 Rigā Hors concours
 Tīfīzē
 un vēl citās.

A. Wolffschmidt, Rigā,

(paštāv jau no 1845. g.)

Spirta un rauga fabrika, rektifikāzija un destilatura.

Kantoris: Peldu eelā (Schwimmstraße) Nr. 32. **I. fabrika:** uz pirmā Weischu dambja Nr. 23.

II. fabrika: eekšpilsēstā, mašā Ministerei-eelā Nr. 5.

Modašas veikali (Filialen): Sv. Peterburgā un Hamburgā.

Molīktavas Rigā:

I. Eekšpilsēstā, Peldu eelā Nr. 32.

II. Jaunā eelā, pēc tīrgus.

III. Peterburgas Mhrpilsēstā, Terbatas eelā Nr. 9.

IV. Maštavas " Deelajā eelā Nr. 104.

Depos:

Behsis. Balmeerā. Balkā. Jurjewā. Pernawā. Wilandē. Limbaschōs. Jaunjelgavā. Lufumā. Jelgavā. Bauskā. Jehkabstatē. Leepajā. Talsīs. Kuldīgā.

Einu dīšas, aufschnee deesini, adamas un ehtelejamās dīšas.
 Gezeintās Nothmana šujamas mošīnas.
 Natuni par 4, 5, 6 un 7 kap., kretoni no 8 kap. sahtot.

Behsis.

Pagodinajos zeen. publikat is fawa papildinata krašjuma peedahwat par mehrenām, bet nenodīngējamām zenam:

wilnainas drahnas,

krašainas, krehmu, baltas un melnas, preekšč

eefwehtišchanas un bruhtes kleitem,

puswilnainu un wilnainu šukstīnu preekšč jakam un leetus mehtekeem, andeflu, pusaudeflu, spilwenu pahrwelkamās drahnas (Bührenzeng), bruhtes šhidrautu tīllu, lentas (bantes), pukēs, rišču, spīzes u. t. t.

Bukstīnu un kokwilnas wafaras drahnas

preekšč wafaras apgehrbeem,

krawates, helstīnus, apfallites (krahgas) un maščhetes.

Parķi un kretonus

sewīščki leelā musturu išwehlē.

Sihda, pusihda, wilnainus, kreppa, mušlina un katuna lakatus, arweenu wīšjaunakōs musturōs un bagatā išwehlē.

Augstzeenibā

E. Heinze.

Sūdriba leetas, tā: pulstīnu eehdes, apbrozes, bamaščas, galofčas, jūndi, leetus un faules fargi, forķetes u. t. t.

Geniškā krahšas,

ar lo nobablejščas wīlnainas, šibā, plīščas, fanta u. t. t. mehbeļu drahnas war no jauna uštrahfot, weentafēšči ar blīsti nobirlejet.

Krehm-krahšas

preekšč gardīnu, spīzu, kleitu, delišču u. t. t. kraščochanas.

Wefelibai nekaitīgas krahšas

30 doščadās kraščas, ar lo war lehti un weegli uštrahfot drehbes, lentas (bantes), wīllu u. t. t., la išfatas tā jaunā.

Tintes krahšas,

ar lo war patš tintes pagatawat, peedahwā

Adolfs Metterich,

9, Peldu (Zuhku) eelā 9. 3

„Aufeklis“

išrišōs pirmdeem, 18. aprīlā d. 1894, Eifonijas sahle, Jehtaba eelā Nr. 3, blatus birščat.

balli.

Sahtums plīst. 7 watas, beigās 4 rihtā. Peedališčanās maščā: beedreem 40 kap., beedreem 30 kap. Nebeedreem: lungeem 50 kap., damam 40 kap.

Preekščneezība.

Kreenu beedribas „Meja“ sahle. Zeeldeenu iwehtītu pirmā deenā, 17. aprīlī 1894. g.:

Latwīšs teatrs.
Išrahbis:

Dschons Reilands.
Original dramatisfa pafala 3 zehleendā un 6 bildēs no Adolfa Munnana. Mušila no wairat komponistēm.

Lugā ir 19 dšed, u. mušlas numuri. Lublit pehž išrahdes:

Ballē.
Išrahdes sahtums plīst. 8 waf.

Teatra apmēlētajeem (išnemoi galerijas bilēto) peedališčanās ballē par brihwu. Beigas plīst. 5 rihtā. Luwatas finas ašiščas un programās. Katrindambja dšed. beedr. Teatra komiteja.

Wilnas un kokwilnas adamee ištrahdajumi.

Magasina: Katku eelā Nr. 31, pašča namā.

peedahwā sešes, pagatawotas no šildeloša stipreem deegeem, sem galwofchanas par krašču ištēnibu, tā: melnas, šlas, bruhnas u. t. t.

Behnu:

Damu:

Kungu:

leelumš: 2-4-6-7

leelumš: 8-10-12

leelumš: 10-11-12

žena: 20-25-30-35

žena: 45-45-50

žena: 25-25-25

Beš tam wehl dabujamas kraščainas sešes, pagatawotas no weentafēščas kokwilnas: damu par 3 rbl. duži, lūngu par 2 rbl. 40 kap. duži, tapat arī 2. forte: damu sešes 2 rbl. par duži, lūngu 1 rbl. 50 kap., wairat uš reiži pehrtot top lehtāi aprehināt.

W. M. Potapowš.

Pirmā Kreemijas ugunsapdroščināščanas beedriba, dibinata 1827 Peterburgā.

Pilnīgi eemafats pamat kapitāls 4,000,000 rbl.

Rezerwes kapitāli 3,000,000 rbl.

General-agents: R. John Hafferbergs,

Rigā, Kungu eelā Nr. 22.